

مرکز مجرب از امام صادق علیه السلام

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية (ديات)

مسائل (سوم)

جلسه ۱۱

استاد مهدی حجازی

مسئله سوم

اگر دختری به پشت دختری دیگر سوار شده سپس دختر سومی او را قلقلک داد و در نتیجه راکب را از پشت خود بزیر افکند و راکب فوت کرد:

۱. دیه او بین دختر سومی و مرکوب به طور نصف تقسیم می شود (نظر شهید اول).

۲. بر عهده سومی و مرکوبه دو ثلث است و یک ثلث ساقط است.

نظر ابن ادریس:

حالت اول: اگر قامصه به خاطر فعل ناخسه، از کنترل خارج شده و بی اختیار راکبه را انداخته دیه به

عهده ناخسه است.

حالت دوم: اگر از کنترل خارج نشده و اختیار داشته باشد، دیه به عهده قامصه است.

اشکال شهید اول به ابن ادریس:

۱. در حالت اول، اکراه در قتل موجب رفع ضمان نیست (لذا دیه از عهده قامصه نباید برداشته شود).

۲. در حالت دوم، اگر قصص غالباً کشنده باشد موجب قصاص است (نه دیه).

جواب شهید ثانی از اشکال شهید اول:

۱. اگر اکراه به حد «الجزاء» برسد، مکروه مانند ابزار می شود لذا مسئولیتی (ضمان) نخواهد داشت.

۲. قصص معمولاً موجب سقوط یا قتل نیست، لذا از اسباب تلف محسوب می شود نه وسیله جنایت.